

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 K 028041 19 Kž 22
Sarajevo, 18.11.2019. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudske poslovne jedinice, Ismete Mujanović i Sonje Radošević kao članova vijeća, uz sudjelovanje Mevlide Šeta kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog I. H., zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 166. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi branitelja optuženog I. H., izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 028041 19 K 2 od 12.07.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 18.11.2019. godine, u prisustvu federalne tužiteljice Fikrete Vranjkovina, optuženog I. H. i njegovog branitelja, advokata Adija Bahtovića u zamjeni za advokata Senada Bilića, donio je

P R E S U D U

Djelimičnim uvažavanjem žalbe branitelja optuženog I. H., presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 028041 19 K 2 od 12.07.2019. godine se preinacava u odluci o sigurnosnoj mjeri oduzimanja predmeta iz člana 78. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, tako da se odluka o oduzimanju predmeta od optuženog I. H., u dijelu koji se odnosi na mobilni telefon marke Samsung, model GT 19301 I IMEI broj ... sa pripadajućom SIM karticom broja ..., ukida.

U ostalom dijelu, prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 028041 19 K 2 od 12.07.2019. godine optuženi I. H. oglašen je krivim zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 166. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), pa je primjenom navedene zakonske odredbe, te primjenom članova 41., 43. i 49. KZ FBiH osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina, s tim da mu se na osnovu člana 57. KZ FBiH u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru počev od 02.02.2017. godine pa do upućivanja na izdržavanje kazne. Istom presudom, optuženom

I. H. je na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH izrečena sigurnosna mjera oduzimanja predmeta i to: mobilni telefon marke Samsung model GT 19301 I IMEI broj ... sa pripadajućom SIM karticom broj ... i nož na preklapanje sa drvenom drškom, kao predmeti upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela. Na osnovu člana 212. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) oštećena S. H. je sa imovinskopravnim zahtjevom za naknadu štete upućena na parnični postupak. Na osnovu člana 202. stav 4. ZKP FBiH optuženi I. H. je oslobođen dužnosti naknade troškova krivičnog postupka te isti padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv ove presude žalbu je izjavio branitelj optuženog I. H., advokat Senad Bilić iz Sarajeva, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o visini i vrsti krivične sankcije i, kako navodi u žalbi, zbog povrede člana II/3 tačka e) Ustava BiH, te članova 8. i 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP). U žalbi predlaže da se pobijana presuda ukine i predmet vratí prvostepenom судu na ponovno suđenje ili da se ista preinači i optuženi I. H. oslobođi od optužbe.

Federalni tužitelj je podneskom broj T09 0 KTŽ 0110648 19 4 od 23.09.2019. godine predložio da se žalba branitelja optuženog I. H. odbije kao neosnovana.

Na sjednici vijeća ovog suda, koja je održana u skladu sa članom 319. ZKP FBiH, branitelj optuženog je obrazložio žalbu te izjavio da ostaje u cijelosti pri osnovama, navodima i prijedlozima iz podnesene žalbe, dok je optuženi I. H. izjavio da prihvata u cijelosti navode svog branitelja. Federalna tužiteljica je izjavila da ostaje kod navoda i prijedloga iz podneska od 23.09.2019. godine.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH, da li je na štetu optuženog povrijeden krivični zakon, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Pobjijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, branitelj optuženog u žalbi ukazuje da je izrekom pobijane presude, na strani 2., na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH sud donio odluku o oduzimanju predmeta od optuženog i to mobilni telefon marke Samsung (bliže opisani u žalbi) i nož na preklapanje sa drvenom drškom, kao predmet upotrijebljen za izvršenje krivičnog djela. U izreci presude izostavljen je dio teksta po kojoj potvrđi su predmeti koji se mjerom sigurnosti trajno oduzimaju oduzeti od optuženog zbog čega se, prema stavu branitelja, iz izreke presude ne može sa sigurnošću utvrditi o kojem predmetu – nožu se radi jer je u ovom postupku oduzeto više noževa, pa je izreka presude nerazumljiva jer nedostaje pobliži opis noža na preklapanje, čime je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Suprotno iznesenim žalbenim navodima branitelja optuženog, ovaj sud nalazi da izreka pobijane presude sadrži dovoljan opis oduzetih predmeta, tako da se sa sigurnošću može znati o kojim oduzetim predmetima se radi. Prema stanju u spisu slijedi da nož na preklapanje sa drvenom drškom, koji se oduzima od optuženog pobijanom presudom, optuženom nije ni oduzet na osnovu potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, nego je isti pronađen prilikom uviđaja obavljenog na licu mjesta u ulici K..., kako je to

evidentirano i na zapisniku o uviđaju od 02.02.2017. godine. Također, iz stanja spisa nesporno slijedi da u ovom predmetu nije oduzet ni jedan drugi nož čiji bi opis i približno odgovarao opisu oduzetog noža, pa se ni iz tih razloga navodima u žalbi ne dovodi u pitanje da se na osnovu opisa noža u izreci presude sa sigurnošću može utvrditi o kojem nožu se radi. Nadalje, kako je u izreci presude jasno opisano o kom mobilnom telefonu se radi koji se oduzima od optuženog onda to što u izreci nije naveden broj potvrde 02/5-3-1-25/17 od 02.02.2017. godine na osnovu koga je taj telefon oduzet, izreku presude ne čini nerazumljivom. Obzirom na takvo stanje u spisu, neosnovanom se ukazuje žalbena tvrdnja branitelja da je izreka presude nerazumljiva i da je time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Pobjijajući pravilnost i potpunost činjeničnog stanja, koje je utvrdio prvostepeni sud, branitelj optuženog u žalbi ukazuje da je odbrana u toku cjelokupnog krivičnog postupka isticala činjenicu da je nož na preklop sa drvenom drškom, koji je dana 13.09.2018. godine uložen od strane tužiteljstva u spis, prvi put prikazan судu i odbrani i da to nije nož kojim je izvršeno predmetno krivično djelo. Obrazloženje koje je prvostepeni sud dao u vezi sa tim prigovorima branitelj smatra „nedostatnim i neadekvatnim“ te ističe da se suština prigovora sastoji u tome da odbrana nikad prije nije vidjela nož koji je izuzet u K... ulici, da nije postojala fotodokumentacija o izuzetom nožu niti mjestu gdje je nož pronađen, nego je postojao samo zapisnik o uviđaju u kojem je općenito opisan nož koji se poslije pojavio na glavnem pretresu zbog čega je ostala neutvrđena odlučna činjenica, sa kojim nožem je izvršeno krivično djelo pa stoga ni činjenično stanje nije potpuno utvrđeno.

Ovim žalbenim navodima branitelja optuženog, po ocjeni ovog suda, ne dovodi se u pitanje pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja u pobijanoj presudi. Iz sadržine predmetnog spisa i razloga datih u pobijanoj presudi (strana 7. do 32. obrazloženja) slijedi da je prvostepeni sud imao u vidu sadržinu Zapisnika o uviđaju br. 02/2-1-5/17 od 02.02.2017. godine sačinjenog na licu mjesta u ulici K... u kome je konstatovano da je na licu mjesta nađen nož i da se radi o nožu na preklop sa drvenom drškom, navode policijskih službenika o poduzetim službenim radnjama, da je optuženi policijskim službenicima pokazao gdje je odbacio nož na preklop, što je evidentirano i u službenoj zabilješci broj 02/5-3-2-304/17 od 02.02.2017. godine. Također, prvostepeni sud je cijenio i iskaze svjedoka koji su se izjašnavali na navedene okolnosti, kao i nalaze i mišljenja vještaka koji su obavili biološka i hemijska vještačenja. Na osnovu svega navedenog, prvostepeni sud je utvrdio da nož koji je sudu predočen na glavnem pretresu i uložen u sudski spis u potpunosti odgovara opisu noža koji je izuzet prilikom uviđaja na licu mjesta u ulici K... gdje ga je prethodno odbacio optuženi i da se radi o nožu sa preklopom sa drvenom drškom, na čijem sječivu su pronađeni biološki tragovi usmrćenog D. H.. Uostalom, i branitelj optuženog u žalbi navodi da je „postojao samo zapisnik o uviđaju u kojem je općenito opisan nož koji se poslije pojavio na glavnem pretresu“. Iz ovakvih žalbenih navoda se da zaključiti da se radi o istom nožu pronađenom na licu mjesta koji je opisan u zapisniku i nožu predočenom na glavnem pretresu pred sudom. Stoga su suprotne tvrdnje branitelja optuženog ukazuju neosnovanim.

Činjenično utvrđenje prvostepenog suda, da je nož na preklop sa drvenom drškom sredstvo izvršenja predmetnog krivičnog djela, neosnovano se dovodi u pitanje navodima u žalbi branitelja da je u zapisniku o uviđaju, pored ostalog, konstatovano da je izvršeno fiksiranje i mjerene pronađenog traga na licu mjesta o čemu će biti sačinjena skica lica mjesta i da je nakon fotografisanja navedeni trag adekvatno upakovani, a da odbrana u ovom predmetu nije vidjela niti jednu fotografiju sa izvršenog uviđaja u K... ulici, naspram broja ... gdje je navodno pronađen nož, da odbrana nikad nije vidjela sliku (premjer i fiksaciju tog noža koji je obilježen kao trag 1.) niti popratnu fotodokumentaciju sa tog uviđaja i da u zapisniku o uviđaju nije opisano kako i na koji način je upakovani trag niti na osnovu čije naredbe je pohranjen u MUP KS, Odjeljenje kriminalističke tehnike, forenzike i KDZ-a.

Naime, kako se navodi i u žalbi branitelja, iz Zapisnika o uviđaju sačinjenog u ulici K... od 02.02.2017. godine slijedi da je u istom konstatovano da će biti sačinjena skica lica mjesta i nakon fotografisanja da će navedeni trag biti adekvatno upakovani i pohranjen u MUP KS, Odjeljenje kriminalističke tehnike, forenzike i KDZ-a, radi vještačenja. Također, iz pomenutog zapisnika o uviđaju slijedi da je u istom konstatovano (na strani 1.) da su službenici policije MUP-a KS izvršili obilazak šireg lokaliteta ulice K... da bi u istoj ulici naspram broja ... uočili jedan nož na preklop sa drvenom drškom. Na strani 2. istog zapisnika je konstatovano da je na zemljanoj površini koja je dijelom pokrivena snijegom uočen jedan nož na preklop sa drvenom drškom, da je isti adekvatno upakovani i pohranjen u nadležnu službu MUP-a KS radi potrebnih vještačenja. Dakle, iz stanja u spisu slijedi da tokom postupka uz zapisnik o uviđaju u sudski spis nisu uloženi kao dokaz ni predočeni skica lica mjesta i fotografije koje bi potvrdile tačnost tih navoda iz zapisnika. Međutim, obzirom na sadržinu navedenog zapisnika o uviđaju u kome je tačno opisano šta je uočeno na licu mjesta i o kakvom predmetu se radi, a u kom dijelu se sadržina zapisnika ni žalbom branitelja ne dovodi u pitanje, po ocjeni ovog suda, vjerodostojnost i tačnost navoda u tom zapisniku ne može se dovesti u pitanje ni time što nije sačinjena i uz pomenuti zapisnik o uviđaju dostavljena skica lica mjesta i fotodokumentacija ili što se ne vidi na osnovu čije naredbe je taj nož pohranjen. Naime, iz stanja spisa se pouzdano može utvrditi, a što i branitelj ukazuje žalbom, da suđu kao dokaz nisu prezentirani ni skica lica mjesta, ni fotodokumentacija u vezi sa zapisnikom o uviđaju sačinjenom u ulici K..., što znači da na tim dokazima se nije ni mogla temeljiti presuda. Shodno članu 16. ZKP FBiH, pravo suda da ocjenjuje postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno posebnim formalnim dokaznim pravilima, pa sljedstveno tome ni vrstom ni brojem dokaza koji su izvedeni na glavnom pretresu. Sadržina pomenutog zapisnika o uviđaju u onom dijelu u kome je jasno opisano šta je uočeno i nađeno na licu mjesta se ne može dovesti u pitanje samo zbog toga što nije dostavljena fotodokumentacija i skica lica mjesta, a posebno kada se ima u vidu da su na okolnosti sačinjavanja pomenutog zapisnika tokom postupka ispitani svjedoci koji su se izjašnjivali u vezi sa sačinjavanjem tog zapisnika i jasno opisali stanje zatećeno na licu mjesta, čija sadržina iskaza se ni žalbom branitelja optuženog ne dovodi u pitanje. Stoga ovaj sud nalazi neosnovanim žalbenu tvrdnju branitelja da se zbog nedostatka fotodokumentacije i skice lica mjesta dovodi u pitanje pravilnost zaključka prvostepenog suda da je nož na preklop sa drvenom drškom koji je opisan u zapisniku sredstvo izvršenja predmetnog krivičnog djela i da je zbog toga činjenično stanje nepotpuno utvrđeno.

Ovaj sud smatra neosnovanom tvrdnju branitelja optuženog da u opisu noža koji стоји u zapisniku o uviđaju „nema niti jedne karakteristike koja bi poslužila u opisu za njegovu nespornu identifikaciju“. U ranije navedenom zapisniku o uviđaju su jasno opisane karakteristike noža, odnosno jasno je opisano da se radi o nožu na preklop sa drvenom drškom, pa takav opis pomenutog noža, po ocjeni ovog suda, sam po sebi ne može dovesti u pitanje njegovu identifikaciju. Pored toga, ni branitelj optuženog osim što izražava sumnju u identifikaciju noža ne iznosi prihvatljivu argumentaciju da postojeće karakteristike pomenutog noža nisu dovoljne za pouzdano utvrđenje o kakvom se zaista nožu radilo, odnosno za identifikaciju tog noža.

Kako je već ranije obrazloženo, a što ni za branitelja optuženog nije sporno, fotodokumentacija u vezi sa pronađenim nožem, koja je prema navodima u žalbi trebala biti označena pod brojem KU-217/17, nije nikada uložena u spis ni provedena kao dokaz niti je prošeden dokaz uvid u navedeni KU, pa nedostatak tih dokaza, sam po sebi, ne isključuje mogućnost potpunog utvrđenja činjeničnog stanja, imajući u vidu da je prvostepeni sud na osnovu ocjene drugih izvedenih dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi utvrdio odlučne činjenice.

Prema razlozima datim u pobijanoj presudi slijedi da je prvostepeni sud na osnovu ocjene izvedenih dokaza, prije svega Zapisnika o uviđaju broj 02/2-2-1-5/17 od 02.02.2017. godine, službene zabilješke MUP-a KS, III Policijske uprave, Odjeljenja Kriminalističke službe Sarajevo broj 02/5-3-2-304/17 od 02.02.2017. godine (koju su sačinili policijski službenike A. R. i E.D.), te iskaza svjedoka E. G. i S. H.1 utvrdio da je predmetni nož izuzet prilikom obavljanja uviđaja na licu mjesta od strane uviđajne ekipe. Iz dokaza koje je cijenio prvostepeni sud ne proizilazi da je predmetni nož izuzet od strane osobe E. N., a niti iz iskaza svjedoka A. R. proizilazi da je E. N. osoba koja vrši uviđaj i izuzima nož kako se proizvoljno navodi u žalbi branitelja. Naime, iz iskaza svjedoka A. R. slijedi da se on izjašnjavao o službenim radnjama koje su kritične prilike preduzimali policijski službenici, i to o svim službenim radnjama vezanim za događaj u kojima je usmrćen oštećeni D. H. i na više lokacija, a u svom iskazu on, suprotno navodima branitelja optuženog, nije spominjao osobu E. N. kao osobu koja vrši uviđaj i izuzima nož, niti to proizilazi iz iskaza svjedoka E. G. i S. H.1. Stoga se proizvoljnom i ničim argumentiranim ukazuje žalbena tvrdnja branitelja optuženog da je nejasno zašto na zapisniku o uviđaju nema potpisa E. N.. Također, ni iz zapisnika o uviđaju na koji se ukazuje žalbom, kao ni iz drugih izvedenih dokaza, ne proizilazi da je pomenuta osoba bila na licu mjesta radi obavljanja uviđaja, pa nedostatak njegovog potpisa na zapisniku o uviđaju ni vjerodostojnost ni validnost tog zapisnika ne dovodi u pitanje.

Također, navodi branitelja da ostaje nejasno zašto nije predložen da se kao svjedok ispita osoba E. N. ne dovodi u pitanje pravilnost pobijane presude jer to što pomenuta osoba nije ispitana, samo po sebi, ne umanjuje značaj drugih dokaza izvedenih tokom postupka koje je cijenio prvostepeni sud. Naime, odredbom člana 16. ZKP FBiH propisano je da pravo suda da ocjenjuje postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno formalnim dokaznim pravilima, pa, slijedom toga, ni vrstom ili brojem dokaza koji su potvrdili postojanje određene činjenice. Konačno, i branitelj optuženog je sam bio u mogućnosti tokom postupka predložiti da se izvede dokaz ispitivanjem osobe E. N. kao svjedoka ako je smatrao da bi to moglo biti od značaja za odlučivanje u konkretnom predmetu.

Branitelj optuženog u žalbi navodi da iz akta MUP-a KS broj 02/6-04-19-1879 od 17.02.2017. godine, koje je tužiteljstvo zaprimilo dana 21.02.2017. godine, proizilazi da je tužiteljstvu tom prilikom dostavljen nož, a ne brisevi na jednostrano vatiranim štapićima, a da između FUP-a, Centra za forenzička ispitivanja u periodu od 17.02.2017. godine do 22.02.2017. godine nema nikakve korespondencije koja bi potvrdila „lanac dokaza“ da se FUP-u Centru za forenzička ispitivanja dostavlja nož ili brisevi radi vještačenja. Kako branitelj navodi u žalbi, ako vjerujemo da je tužiteljstvo u međuvremenu proslijedilo nož na vještačenje, onda se postavlja logično pitanje odakle dva brisa umjesto noža u FUP-u, Centru za forenzička ispitivanja dana 22.02.2017. godine kada je sačinjen nalaz i mišljenje broj 09-18/3-04-5-870/17, ako iz pomenute dokumentacije proizilazi da su brisevi nastali i uzeti u tužiteljstvu koje nema adekvatne kadrove za izuzimanje briseva potrebnih za DNK vještačenje, a sama primopredaja briseva i ko je te briseve uzeo nije nigdje zadokumentovana. Kako je materijal od tada osumnjičenog I. H. uzet dana 07.02.2017. godine a nesporna krv od oštećenog D. H. uzeta prilikom obdukcije, dakle prije DNK vještačenja, prema stavu branitelja, opravданo se sumnja da je materijal mogao biti kompromitovan te se opravданo sumnja u zakonitost i vjerodostojnost bioloških tragova.

Ovim žalbenim navodima branitelja optuženog se ne dovodi u pitanje pravilnost pobijane presude. Prije svega, netačnim i sasvim proizvoljnim se ukazuju žalbeni navodi branitelja da je tužiteljstvo predmetni nož proslijedilo na vještačenje i da iz dokumentacije proizilazi da su „brisevi nastali i uzeti u tužiteljstvu koje nema adekvatne kadrove“, jer tako nešto ne proizilazi niti iz dokumentacije na koju se branitelj poziva u žalbi, niti iz stanja predmetnog spisa. Iz stanja spisa i dokaza na koje se pozvao prvostepeni sud slijedi da je od strane MUP KS, Odjeljenja kriminalističke tehnike, forenzike i KDZ-a, uz naredbu za vještačenje Kantonalnog tužiteljstva od 07.02.2017. godine i akt MUP-a od 09.02.2017. godine, dostavljen materijal na vještačenje, pa i brisevi sa noža, te da je dostavljeni materijal bio propisno upakovani, a da je MUP nakon obavljenog vještačenja uz akt od 17.02.2017. godine dostavio nož tužiteljstvu dana 21.02.2017. godine. Obzirom da je od strane MUP-a KS uz naredbu za vještačenje od 07.02.2017. godine izdatu od tužiteljstva dostavljen materijal za vještačenje, te da iz nalaza i mišljenja DNK vještačenja slijedi da su na vještačenje dostavljeni brisevi sa ostrice i drške noža na jednostrano vatiranim štapićima, ne mogu se prihvati navodi u žalbi da nije zadokumentovana sama predaja briseva i ko ih je uzeo, a tim prije što se ni u žalbi ne tvrdi da MUP KS koji je dostavio materijal na vještačenje nije imao stručne kadrove za uzimanje briseva. Da je materijal mogao biti kompromitovan u žalbi se osim, kako branitelj navodi postojanja opravdane sumnje, ne ukazuje na neke konkretnе činjenice i okolnosti koje bi upućivale na takav zaključak. Osim toga, prvostepeni sud je u obrazloženju svoje odluke (strana 35., pasus 2. i strana 36., pasus 1.) dao jasne i određene razloge o neosnovanosti istaknutih po svojoj sadržini istovjetnih prigovora od strane branitelja optuženog tokom prvostepenog postupka, kojim razlozima se žalba branitelja ne bavi.

Kako je nož na preklop sa drvenom drškom pronađen i izuzet prilikom uviđaja obavljenog u ulici K..., što slijedi iz zapisnika o uviđaju od 02.02.2017. godine gdje je konstatovano da je pomenuti nož adekvatno upakovani i pohranjen u krim. tehniku MUP-a KS radi potrebnih vještačenja, za vjerodostojnost navedenog dokaza nije od

značaja to što taj nož nije nikada pohranjen niti deponovan na osnovu naredbe suda, na što se u više navrata ukazuje u žalbi branitelja optuženog. Ovo tim prije što se ni u žalbi ne ukazuje da je u konkretnoj situaciji, kada je predmetni nož izuzet prilikom uviđaja te adekvatno upakovan i pohranjen u krim. tehniku MUP-a KS radi daljeg vještačenja, u skladu sa nekom zakonskom odredbom bilo potrebno taj nož i deponovati na osnovu naredbe suda.

Kod činjenice da je prema aktu MUP-a KS pomenuti nož dostavljen tužiteljstvu dana 21.02.2017. godine, kako slijedi iz prijemnog pečata tužiteljstva, a da je dan poslije dostavljen nalaz i mišljenje DNK vještačenja broj 09-18/3-04-5-870/17 od 22.02.2017. godine, na pravilnost pobijane presude nisu od uticaja navodi u žalbi branitelja da u periodu od 24 sata (21/22.02.2017. godine) u tužilačkom spisu nema niti jedan akt kojim se izvršila službena primopredaja noža/briseva sa noža između tužiteljstva i FUP-a poslije DNK vještačenja i da ostaje nejasno zašto traga o predaji noža na preklop sa drvenom drškom između tužiteljstva i FUP-a nema. Prije svega, i u žalbi branitelja se navodi da je pomenuti nož na osnovu akta MUP-a od 17.02.2017. godine dostavljen tužiteljstvu dana 21.02.2017. godine, pa nedostatak korespondencije između FUP-a i tužiteljstva u periodu od 24 sata nije ni od kakvog značaja. Nadalje, iz pomenutih pisanih akata na koje branitelj ukazuje u žalbi se ni na koji način ne može zaključiti da je pronađeni nož nakon što je dostavljen tužiteljstvu dana 21.02.2017. godine „onda navodno prosljeden FUP-u na vještačenje“ kako se navodi u žalbi. Suprotno ovim navodima iz sadržine spisa i navoda pobijane presude slijedi da je pomenuti nož nakon pronalaska na licu mjesta prilikom vršenja uviđaja u ulici K... adekvatno upakovan i pohranjen u krim. tehniku MUP-a KS radi potrebnih vještačenja, a nakon što je tužiteljstvo donijelo naredbu o vještačenju pronađenih predmeta od 07.02.2017. godine, pa i pronađenog noža na preklop sa drvenom drškom, da je upravo MUP KS - Sektor kriminalističke policije, Odjeljenje za kriminalističku tehniku, forenziku i KDZ Sarajevo dostavio materijal za vještačenje određenim odsjecima zavisno od same vrste tog vještačenja.

Neosnovano se žalbom branitelja pravilnost prvostepene presude pobija navodima da je prvostepeni sud iskaz svjedoka F. P. dat na glavnem pretresu od 08.10.2018. godine propustio da cijeni pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima koji idu u korist optuženom I. H., te da stoga sud, kako branitelj smatra, nije utvrdio odlučne činjenice u ovom predmetu, a koje se sastoje od načina na koji je napadač prišao oštećenom i načina na koji mu je zadao smrtonosnu povredu i da je zbog toga činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno. Najprije, iz obrazloženja pobijane presude (strana 33. i početak strane 34. prema primjerku presude iz CMS) slijedi da je sud dao određene i jasne razloge zašto iskaz svjedoka F. P. dat na glavnem pretresu nije prihvatio kao vjerodostojan, ocjenivši da je isti dat isključivo s namjerom pomaganja optuženom I. H.. Tako dati razlozi od strane prvostepenog suda žalbom branitelja se ne dovode u pitanje. Pored navedenog, prvostepeni sud je imao u vidu i sadržinu iskaza pomenutog svjedoka datog na glavnom pretresu u kome je svjedok naveo da je on nakon što je pucao u D. H. pobjegao sa lica mjesta prema autobuskoj stanici, u drugi kafić, te zaključio da navodi iz iskaza ovog svjedoka ne bi bili od uticaja na zaključak suda do kojih je došao temeljem ocjene drugih izvedenih dokaza niti bi ti navodi bili od uticaja na utvrđenje odlučnih činjenica u pogledu inkriminisanih radnji koje je preuzeo optuženi I. H., jer sve i da F. P. nije video šta je optuženi I. H. uradio to, samo po sebi,

ne bi značilo da optuženi I. H. nije poduzeo inkriminirane radnje. Ni ovi razlozi prvostepenog suda se žalbom branitelja ne dovode u pitanje.

Branitelj optuženog u žalbi ukazuje da je tokom cjelokupnog postupka odbrana osporavala autentičnost dokaza, odnosno predmeta kojim je nanesena smrtonosna povreda oštećenom i smatra da prvostepeni sud nije dao odgovor na pitanje na koji način je van razumne sumnje utvrdio da je nož na preklop sa drvenom drškom koji je dostavljen dana 13.09.2018. godine (kada je održan glavni pretres) upravo nož kojim je učinjeno predmetno krivično djelo. U vezi sa istaknutim žalbenim prigovorima treba ukazati da je prvostepeni sud u razlozima svoje presude naveo određene i jasne razloge na kojima temelji svoj zaključak da je pronađeni nož na preklop sa drvenom drškom sredstvo kojim je optuženi oštećenom D. H. nanio smrtonosnu ubodnu ranu.

Činjenično utvrđenje prvostepenog suda da je pronađenim nožem na preklop sa drvenom drškom počinjeno krivično djelo za koje je optuženi I. H. oglašen krivim branitelj optuženog dovodi u pitanje navodima u žalbi da postoji sumnja u autentičnost navedenog noža, što se obrazlaže tvrdnjom da su i vještaci koji su vršili DNK analizu, Anisa Rahmanović i Elmira Karahasanović, u nalazu i mišljenju i na glavnom pretresu potvrdili da vidljivih bioloških tragova na nožu nije bilo te da su uzeti brisevi koji su u potpunosti utrošeni za DNK analizu. U žalbi se ističe da je isti prigovor iznesen i tokom postupka i da ga je prvostepeni sud ispravno naveo u kontekstu prigovora „lanca čuvanja dokaza“ ali da ga je pogrešno cijenio, odnosno da je pogrešno cijenio njegovu suštinu. U obrazloženju ovih navoda branitelj u žalbi ponavlja da je na uviđaju, prilikom izuzimanja, nož upakovan a da sa njega nije uzet bris i da iz korespondencije između MUP-a i Tužiteljstva KS proizilazi da je na vještačenje dostavljen nož na preklop sa drvenom drškom, a vještače se brisevi pa je suština prigovora da je iz samih dokaza DNK vještačenja potvrđeno da vještacima nije dostavljen predmetni nož, nego brisevi za koje se ne zna ko ih je uzeo i gdje su uzeti, te da se u dokazima i korespondenciji ne navodi da na nožu na preklop sa drvenom drškom postoje tragovi krvi.

Međutim, ovaj sud se već izjasnio o tome zašto nalazi da u korespondenciji između MUP-a i Tužiteljstva KS na koju se ukazuje u žalbi branitelja nema nikakvih nelogičnosti koje bi zbog načina postupanja sa predmetnim nožem i dostavljanja materijala potrebnih za vještačenje dovele u sumnju njegovu vjerodostojnost. Nadalje, iz iskaza vješaka Elmire Karahasanović, a ni iz pisanog nalaza i mišljenja vještaka Anise Rahmanović ne proizilazi da su ovi vještaci potvrdili niti da su se uopće izjašnjavali o tome da li je na pomenutom nožu bilo vidljivih bioloških tragova, pa je suprotna žalbena tvrdnja branitelja neprihvatljiva. Stoga, ni više puta ponovljeni navodi u žalbi da vještacima nije dostavljen nož na preklop sa drvenom drškom nego brisevi za koje se ne zna kad, ko i gdje su uzeti, ne dovodi u pitanje vjerodostojnost tih dokaza, a time ni pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja. Pored toga, prvostepeni sud se u svojoj presudi izjasnio o svim navedenim prigovorima branitelja optuženog i dao razloge zašto nije prihvatio osnovanim istaknute prigovore odbrane, kojim razlozima se žalba suštinski ne bavi niti ih konkretnim navodima dovodi u pitanje. Osim toga, u više navrata u žalbi ponovljena tvrdnja branitelja da nije bilo adekvatnog lanca čuvanja dokaza, koja se u cijelosti odnosi na postupanje sa pronađenim nožem na preklop sa drvenom drškom, te da zbog toga postoji sumnja u autentičnost tog noža kao dokaza, nije potkrijepljena konkretnim argumentima.

Pravilnost i potpunost činjeničnog stanja utvrđenog prvostepenom presudom branitelj osporava navodima da je odbrana vidjela nož na preklop sa drvenom drškom dana 13.09.2018. godine na kojem su bili više nego vidljivi tragovi krvi. U vezi sa tim se ukazuje na iskaz svjedoka S. E. koji je naveo da je vido nož, te da je nož bio opran, a da sud pri ocjeni iskaza ovog svjedoka izostavlja, prema stavu branitelja, ove bitne dijelove iz unakrsnog ispitivanja svjedoka na okolnosti da li je predmetni nož bio opran ili ne. Kako branitelj navodi u žalbi, povezujući navedenu činjenicu sa nespornom činjenicom da je pomenuti nož dana 13.09.2018. godine sudu i odbrani prikazan prvi put i to krvav, to sve upućuje na zaključak da predmetni nož nije sredstvo kojim je izvršeno krivično djelo za koje se optuženi tereti, čime je činjenično stanje u pogledu autentičnosti predmeta izvršenja krivičnog djela ostalo neutvrđeno, a što i pobijanu presudu čini nepravilnom i nezakonitom.

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženog nisu osnovani. Iz obrazloženja pobijane presude (strana 7. do 32.) slijedi da je utvrđenje prvostepenog suda da je nož na preklop sa drvenom drškom pronađen prilikom uviđaja na lokalitetu u ulici K... sredstvo izvršenja krivičnog djela za koje je optuženi oglašen krivim zasnovano na iskazima ispitanih svjedoka, nalazima i mišljenjima vještaka, te na materijalnim dokazima. Prvostepeni sud je cijenio i detaljno naveo sadržinu svih dokaza koja se ni žalbom branitelja ne dovodi u pitanje, tako da se pomenuti zaključak prvostepenog suda temelji na sveobuhvatnoj analizi navedenih dokaza kako pojedinačno, tako i u njihovoj međusobnoj povezanosti. Pri tome je prvostepeni sud imao u vidu i dokaze na koje se ukazuje žalbom, iskaz svjedoka S. E. koji je naveo da je optuženi prilikom lišenja slobode rekao da je nož koji je posjedovao i kojim je udario jedno lice oprao i bacio u ulici K..., kao i da je izvršen uvid u predmetni nož pokazan na glavnem pretresu, kako to slijedi i iz zapisnika sa glavnog pretresa od 13.09.2018. godine. U pomenutom zapisniku sa glavnog pretresa (na strani 5. i 6.), pored ostalog, je konstatovano da se u spis predmeta ulaže dokazni materijal broj KU-218/17, KT-106/17 od datuma 02.02.2017. godine, mjesto ulica K... broj ..., sadržaj – nož na preklapanje koji je otvoren i gdje je navedeno na zapisniku da je nož razgledan od strane suda, tužitelja, optuženog i njegovog branitelja. Također je konstatovano da je tužitelj, kako slijedi iz zapisnika, naveo „to su tragovi krvi na njemu, nešto je crveno“, a potom predsjednik vijeća konstatiše „da, sa ove strane, nisam vidjela, sa tragovima crvene boje, drška koja je imitacija ili pravo drvo, ali uglavnom imitacija nekog drveta, smeđe boje sa oštricom na kojoj sa jedne strane su vidljivi tragovi crvene boje“. Navedeni opis u vezi sa pomenutim nožem odgovara nožu koji se nalazi u predmetnom spisu koji je upakovani u kovertu smeđe boje, na kojoj je napisano – dokazni materijal broj K.U. 218/17, K.T. 116/17 kao prilog dostavljen tužiteljstvu uz akt MUP-a broj 02/2.6-04-19-1879 od 17.02.2017. godine. Dakle, iz navedenog slijedi da su na predmetnom nožu sa jedne strane vidljivi tragovi crvene boje, ali ne u tolikoj mjeri da se može tvrditi „da je nož krvav“ kako se ističe u žalbi branitelja optuženog. Obzirom na takvo stanje u spisu, vjerodostojnost odnosno autentičnost tog dokaza se ne dovodi u pitanje iznesenim žalbenim navodima branitelja optuženog. Naime, sve i ako je svjedok S. E. izjavio da je sada optuženi I. H. rekao da je oprao nož, te da je svjedok A. R., kao i svjedoci E. G., S. H.1, O. V. i A. A., koji su bili na licu mjesta u ulici K... gdje je i pronađen predmetni nož, nisu naveli da je na nožu bilo vidljivih tragova krvi kako branitelj navodi u žalbi, to ne dovodi u pitanje utvrđenje prvostepenog suda o autentičnosti pomenutog noža, niti to

znači da na pomenutom nožu u momentu izuzimanja sa lica mjesta nisu bili ranije opisani tragovi, obzirom da su ti tragovi vidljivi samo na oštrici noža sa jedne strane i to se radi o tragovima crvene boje, kako je to ranije i navedeno.

Ni navodima u žalbi branitelja kojima se ukazuje da je svjedok A. R. u svom iskazu naveo da su na mjestu pronalaska noža prišli sa baterijskim lampama i vidjeli da je nož na preklop bio otvoren „malo uronut u snijeg“ se ne dovodi pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, budući da i iz Zapisnika o uviđaju od 02.02.2017. godine sačinjenog na mjestu pronalaska noža u ulici K... slijedi da je na toj lokaciji bilo snijega jer je u zapisniku konstatovano „na zemljanoj površini koja je dijelom prekrivena snijegom uočen je jedan nož na preklop sa drvenom drškom“. Imajući u vidu da je općepoznato da moć zapažanja svih osoba u datim okolnostima nije istovjetna, onda to da li je neko zapazio da je nož na zemljanoj površini ili „malo uronut u snijeg“, kako je naveo pomenuti svjedok u svom iskazu, ne dovodi u pitanje da se radi o istom mjestu pronalaska i o istom pronađenom predmetu, niti to upućuje na zaključak da je mjesto pronalaska noža pogrešno utvrđeno. Već ranije se ovaj sud izjasnio o tome od kakvog značaja je činjenica da nije sačinjena fotodokumentacija lica mjesta pronalaska i fotodokumentacija samog noža sa lica mjesta pa se, po ocjeni ovog suda, ponovljenim ukazivanjem u žalbi branitelja optuženog da iz iskaza ispitanih svjedoka E. G., S. H.1 i O. V. proizilazi da dokumentacija o fotografisanju noža nije nikad viđena, ne dovodi u pitanje pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u pobijanoj presudi.

Pri izjašnjavanju u vezi sa iskazom svjedoka A. R., branitelj optuženog u žalbi navodi „ovom svjedoku je predočena službena zabilješka koju je sačinio na okolnosti davanja navodnog priznanja od strane optuženog krivičnog djela a koji dokazi zbog nedostatka procesnih prepostavki za uzimanje izjave osumnjičenog kojim priznaje krivično djelo nije smjela biti pokazana jer se radi o nezakonitim dokazima“.

Ni ovi žalbeni navodi branitelja optuženog nisu od uticaja na pravilnost i zakonitost pobijane presude. Iz stanja spisa i razloga datih u pobijanoj presudi proizilazi da je svjedoku A. R., nakon što je izjavio da je u vezi sa konkretnim događajem, kao službena osoba radio na rasvjetljavanju ubistva D. H., povodom preduzetih radnji sačinjena službena zabilješka, koja mu je i predočena na glavnom pretresu kada je svjedok potvrdio da se na istoj nalazi njegov potpis i da je službena zabilješka sačinjena na okolnost preduzimanja službenih radnji kritične noći, između ostalog, i pronalaska noža u ulici K.... Nadalje, iz obrazloženja pobijane presude slijedi da se utvrđenja prvostepenog suda da je optuženi I. H. učinio krivično djelo za koje je oglašen krivim ne temelji na „službenoj zabilješci koja je sačinjena na okolnosti davanja navodnog priznanja od strane optuženog“ niti na bilo kakvom priznanju optuženog o učinjenju krivičnog djela nego na drugim mnogobrojnim dokazima na koje se pozvao prvostepeni sud. Osim toga, prvostepeni sud je u obrazloženju svoje presude (strana 12., pasus 2.) izričito naveo da je iskaze policijskih službenika, kao svjedoka, pa i iskaz svjedoka A. R., cijenio u vezi sa onim što su znali o kritičnom događaju, odnosno o službenim radnjama koje su preuzimali kao policijski službenici, što je potkrijepljeno i materijalnim dokazima, službenim zabilješkama i zapisima. Stoga, činjenica da je službena zabilješka u kojoj je konstatovano priznanje krivičnog djela od strane optuženog predočena svjedoku A. R. prilikom njegovog ispitivanja, ne dovodi u pitanje pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja jer na tim činjenicama nije zasnovano utvrđenje

suda da je optuženi učinio krivično djelo na način opisan u izreci presude i za koje je pobijanom presudom oglašen krivim.

Ukazujući na dijelove iskaza svjedoka A. A., M. H. i E. B., branitelj optuženog u žalbi tvrdi da su ovi svjedoci u svojim iskazima potvrdili da nož koji je uložen u spis 13.09.2018. godine nije nož kojim je izvršeno krivično djelo, odnosno da to nije nož koji je navodno pronađen u K... ulici „jer nož koji imamo u spisu je nož na kojem i mi vidimo krv odnosno biološke tragove, a nijedan svjedok, kao ni vještak to nije utvrdio prilikom vršenja šest različitih vještačenja u ovom predmetu“.

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženog su neosnovani. Najprije je potrebno ukazati da branitelj optuženog dijelove iskaza pomenutih svjedoka posmatra izolirano i bez dovođenja u vezu sa drugim dokazima, a da zanemaruje da se na nožu koji je uložen u sudski spis na glavnem pretresu sa jedne strane vidljivi tragovi crvene boje, odnosno da su na njemu „tragovi krvi, nešto crveno“ kako navodi tužitelj ili da su na nožu sa jedne strane vidljivi tragovi crvene boje, kako konstataje na zapisniku sa glavnog pretresa predsjednik vijeća, što se žalbom branitelja ne dovodi u pitanje. Osim toga, i sam branitelj u žalbi navodi da prilikom predočavanja suda i strankama na nožu „vidimo krv odnosno biološke tragove“. Nadalje, prvostepeni sud je uzimajući u obzir cjelokupne iskaze pomenutih svjedoka koji su se izjašnjavali o drugim okolnostima u vezi sa konkretnim događajem, te dovodeći ih u vezu i sa drugim izvedenim dokazima utvrdio da je nož koji je na glavnem pretresu od 13.09.2018. godine uložen u sudski spis, sredstvo kojim je optuženi oštećenom D. H. nanio smrtonosnu ubodnu ranu. Ovdje treba naglasiti da činjenica da svjedoci na koje se ukazuje u žalbi branitelja u svojim iskazima nisu naveli da su na pomenutom nožu vidjeli krv, ne znači da se autentičnost tog noža odnosno da je tim nožem učinjeno predmetno krivično djelo, ne može utvrditi na osnovu drugih izvedenih dokaza. Iz istih razloga se pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u pobijanoj presudi neosnovano osporava navodima branitelja optuženog kojima ukazuje na iskaz svjedoka S. H.2 koja je izjavila da nije vidjela nož niti joj je pokazan od strane I. H., te iskaz svjedoka M. B. koja je čula da je I. H. imao nož ali da nož nije vidjela niti ga opisala.

U žalbi branitelja optuženog se ističe da u ovom predmetu imamo dva noža, jedan koji je uložen u spis dana 13.09.2018. godine za koji se tvrdi da je sa njim izvršeno krivično djelo i drugi nož pronađen u rijeci (radi se o nožu koji je ronilačka ekipa pronašla u rijeci M...), a kako se radi o nožu koji je jedini fotografisan branitelj optuženog tvrdi da je suština prigovora odbrane, a što zanemaruje prvostepeni sud, u tome da nož pronađen u M... i koji nije vještačen ima fotodokumentaciju, a nož kojim je navodno izvršeno krivično djelo „nema nikakvu fotodokumentaciju ili sliku iz koje bi odbrana mogla nesporno identifikovati nož koji je pronađen u K... sa nožem koji je donesen na glavnem pretresu dana 13.09.2018. godine“. Kako noževa na preklop ima na stotine hiljada koji opisom sliče jedan drugom, branitelj tvrdi da navedeno ukazuje da je prvostepeni sud odlučnu činjenicu sa kojim sredstvom je izvršeno krivično djelo nepravilno utvrdio i da to pobijanu presudu čini nepravilnom, u smislu člana 314. stav 1. ZKP FBiH.

Ovi žalbeni navodi nisu osnovani. Kako je ovaj sud već ranije naveo, prvostepeni sud je na osnovu ocjene mnogobrojnih dokaza navedenih u pobijanoj presudi utvrdio da je nož

koji je uložen u spis na pretresu održanom 13.09.2018. godine nož kojim je optuženi učinio predmetno krivično djelo za koje ga je oglasio krivim, o čemu su dati određeni i jasni razlozi. Pravilnost takvog utvrđenja prvostepenog suda u pogledu sredstva izvršenja predmetnog krivičnog djela ne dovodi u pitanje sama okolnost da je nož pronađen u rijeci M... fotografisan, a da nož koji je na glavnem pretresu uložen u sudski spis nema, kako se navodi u žalbi, nikakvu fotografiju ili sliku. Branitelj potpuno zanemaruje druge dokaze koje je cijenio prvostepeni sud i na kojima temelji pomenuti zaključak. To što nema fotografije pomenutog noža ne znači da se činjenica da se radilo o konkretnom nožu kao sredstvu izvršenja krivičnog djela, ne može utvrditi na osnovu drugih dokaza. Stoga ni nedostatak njegove fotodokumentacije, samo po sebi, ne dovodi u pitanje pravilnost tog utvrđenja prvostepenog suda. Naime, već ranije je ukazano da odredbom člana 16. ZKP FBiH je propisano da pravo suda da ocjenjuje postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno formalnim dokaznim pravilima, pa slijedom toga ni vrstom ili brojem dokaza koji su potvrdili postojanje određene činjenice.

Branitelj optuženog osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja navodima da je u ovom predmetu provedeno daktiloskopsko vještačenje i da je tom prilikom jedino vještak za daktiloskopska vještačenja vještatio nož, a ostali vještaci briseve i da iz tog nalaza proizilazi da na nožu nema tragova papilarnih linija optuženog I. H.. Kako je to jedini nalaz i mišljenje vještaka koji je vještatio nož, branitelj smatra da je sud pogrešno cijenio pomenuti dokaz, odnosno propustio ga cijeniti u okviru prigovora odbrane na „autentičnost noža“, zbog čega je odlučnu činjenicu sredstva izvršenja krivičnog djela, te tragova optuženog na tom sredstvu – nožu na preklop sa drvenom drškom pogrešno cijenio, pa je time i činjenično stanje u pogledu te odlučne činjenice nepravilno utvrđeno.

Najprije, iz obrazloženja pobijane presude (strana 34. pasus posljednji i strana 35. pasus 1.) slijedi da je prvostepeni sud cijenio nalaz daktiloskopskog vještačenja izvršenog od strane vještaka Emire Plavčić koja je ispitanu na glavnem pretresu, te imao u vidu da je prilikom vještačenja odgovarajućom metodom izvršeno izazivanje tragova papilarnih linija i da je na oštrici noža sa strane gdje se nalazi natpis „stainless“ uočen jedan fragment papilarnih linija nepodoban za vještačenje. Nadalje, prvostepeni sud je pri ocjeni pomenutog nalaza i mišljenja vještaka cijenio i prigovor odbrane da je iz datog nalaza vidljivo da na nožu koji je bio predmet vještačenja nije bilo vidljivih bioloških tragova, nalazeći da je taj prigovor neosnovan, obzirom da se vještak na glavnem pretresu nije ni izjašnjavala o tragovima biološkog porijekla, niti je u pisanim nalazu vještaka navedeno da na vještačenom nožu nema vidljivih bioloških tragova. Dakle, suprotno navodima u žalbi, prvostepeni sud je cijenio činjenicu „nepostojanja papilarnih linija optuženog I. H.“, ali je cijeneći navedene činjenice u vezi sa svim drugim izvedenim dokazima zaključio da je nož na preklop sa drvenom drškom sredstvo izvršenja krivičnog djela za koje je optuženi pobijanom presudom oglašen krivim. Pravilnost tog zaključka prvostepenog suda ne može se dovesti u pitanje tvrdnjom branitelja optuženog da nepostojanje papilarnih linija optuženog I. H. na pomenutom nožu dovodi u pitanje autentičnost tog noža. Ovo tim prije što se ovakva tvrdnja branitelja temelji samo na toj činjenici – nepostojanje papilarnih linija optuženog I. H. koja se posmatra samostalno i izolirano od drugih izvedenih dokaza.

Na osnovu okolnosti da iz nalaza i mišljenja broj 02/2.6-1-04-19-2/17 od 10.02.2017. godine slijedi da je na oštrici noža uočen jedan fragment papilarnih linija, koji dio je tretiran crvenim prahom i fiksiran transparentnom folijom, koji nisu podobni za vještačenje, branitelj optuženog u žalbi zaključuje da nema otisaka optuženog na nožu sa kojim je navedeno krivično djelo izvršeno. Prema stavu branitelja, pomenuti nalaz i mišljenje kao dokaz odbrane je nužno cijeniti samostalno, a naročito u vezi sa ostalim dokazima što je prvostepeni sud propustio uraditi. U vezi s tim dokazom se ukazuje da iz pomenutog nalaza i mišljenja slijedi da je datum izrade datog nalaza 10.02.2017. godine a da iz nalaza slijedi da je oštrica noža tretirana transparentnom folijom na koji način su se mogli ukloniti ili uništiti biološki tragovi sa noža, a da je tek 12 dana od tog vještačenja podvrgnut DNK vještačenju a što je najbitnije, kako branitelj navodi u žalbi, u ovom nalazu i mišljenju vještak potvrđuje da na nožu nije bilo nikakvih tragova krvi, odnosno biološkog materijala. Ako na nožu nije bilo krvi u februaru mjesecu 2017. godine kada su vršena vještačenja, prema tvrdnjai branitelja, krv na nožu se nije mogla pojavit ni 13.09.2018. godine kada je i predmetni nož uložen u spis.

Prije svega, nejasno je na koji nalaz i mišljenje vještaka se odnosi tvrdnja branitelja da se u nalazu vještaka potvrđuje da na nožu nije bilo vidljivih tragova krvi odnosno tragova biološkog materijala. Ni u jednom od nalaza i mišljenja vještaka koji se nalaze u sudskom spisu takva izričita tvrdnja ne postoji. Osim toga, iz datog nalaza i mišljenja daktiloskopskog vještačenja slijedi da vještak nije iznio navedenu tvrdnju, kako branitelj navodi u žalbi, pa se ona ukazuje i proizvoljnom. Stoga se i tvrdnja branitelja da se krv na nožu koji je uložen u spis nije mogla pojaviti 13.08.2018. godine i da je nije bilo u februaru 2017. godine ne može ni prihvati osnovanom.

Branitelj optuženog u žalbi navodi da je u nalazu i mišljenju 09-18/3-04-5-870/17 od 22.02.2017. godine trebalo izvršiti profiliranje spornih uzoraka, pored ostalog, i sa preklopnom noža te izvršiti D NK analizu iz krvi oštećenog D. H. koja je izuzeta prilikom obdukcije te uporediti da li tragovi odgovaraju spornim biološkim tragovima pronađenim na nožu, a da iz pomenutog nalaza slijedi da se, pod tačkom 4. navodi da je uzet bris sa sjećiva noža – dostavljen na jednostrano vatiranom štapiću, bez vidljivih tragova biološkog porijekla u potpunosti utrošen za D NK analizu dok se pod tačkom 5. u istom nalazu navodi da je uzet bris sa drške noža – dostavljen na jednostrano vatiranom štapiću bez vidljivih tragova biološkog porijekla i u potpunosti utrošen za D NK analizu. Povezujući navedeno sa činjenicom da nema naredbe suda u pogledu pohrane predmeta vještačenja – noža na preklop sa drvenom drškom, da iz zapisnika o uviđaju od 02.02.2017. godine proizilazi da nigdje nema fotografija noža na preklop sa drvenom drškom niti vreće ili koverte u kojima je zapakovan oduzeti nož koji je bio predmet vještačenja, da nema fotografije jednostrano vatiranih štapića dostavljenih na vještačenje, branitelj u žalbi postavlja pitanje koji je nož i sa kojeg noža su vještačeni brisevi dana 22.02.2017. godine.

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženog, po ocjeni ovog suda, nisu od uticaja na pravilnost činjeničnog utvrđenja u pobijanoj presudi. Ovaj sud se već izjasnio o tome da li je to što nema naredbe suda za pohranu noža na preklop sa drvenom drškom i što nema fotografija tog noža uz zapisnik o uviđaju od 02.02.2017. godine moglo biti od uticaja na utvrđenje prvostepenog suda da je pronađenim nožem učinjeno krivično djelo za koje je optuženi oglašen krivim. Nadalje, treba istaći da iz nalaza i mišljenja na koji

se ukazuje žalbom slijedi da je pod tačkom 4. i tačkom 5. jasno opisano šta se dostavlja kao predmet vještačenja – jednostrano vatirani štapići sa brisevima sa oštice odnosno drške noža bez vidljivih tragova biološkog porijekla. Iz pobijane presude slijedi da je prvostepeni sud, cijeneći pomenuti nalaz i mišljenje vještaka, imao u vidu izjašnjenje vještaka Elmire Karahasanović koja se izjasnila da fotografisanje jednostrano vatiranih štapića nije izvršeno, te pojasnila način na koji su oni dostavljeni i kako su bili zapakovani. Po navedenom vještaku, materijal je bio propisno dostavljen i upakovan, kako to navodi prvostepeni sud u pobijanoj presudi (strana 29. pasus 1. presude iz CMS-a). Obzirom na navedeno, iznesenim žalbenim navodima se ne dovodi u pitanje pravilnost činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda o autentičnosti i vjerodostojnosti pomenutog noža. Naime, to što nema fotografija pomenutih vatiranih štapića kao predmeta vještačenja ne znači da se na osnovu drugih dokaza ne može utvrditi da su konkretni vatirani štapići dostavljeni na vještačenje. Osim toga, razlozi koje je u vezi sa navedenim iznio prvostepeni sud se konkretnim žalbenim navodima i ne osporavaju osim što se iznosi paušalna sumnja bez kontraargumenata da je upitno šta je dostavljeno na vještačenje.

Kako branitelj optuženog u žalbi navodi, suština prigovora u pogledu nepostojanja fotodokumentacije je da se taj prigovor trebao cijeniti šire u okviru cjelokupnog prigovora nedostatka bilo kakvog vidljivog traga ili fotografije koja bi nesporno ukazala na istovjetnost noža koji je pronađen u K... ulici sa onim nožem koji je donesen na glavni pretres dana 19.03.2018. godine. Kako se navodi u žalbi, iako je i odbrani jasno da obaveza fotografisanja nije propisana ZKP FBiH, prema stavu branitelja, uobičajeno je da uz jedno vještačenje imamo i fotografije (fotografije vrećica, traka, predmeta, uzorka koji su vještačeni), a kako u ovom predmetu takve fotografije nedostaju, to je još jedan argument u korist optuženog da „lanac dokaza“ noža na preklop sa drvenom drškom nemamo, već da sud bazira presudu na pukom odgovarajućem opisu noža na preklop sa drvenom drškom, u potpunosti zaboravljajući činjenicu da pored uopćenog opisa nema niti jedna individualizirana karakteristika koja bi nesporno ukazala na činjenicu da se radi o istom nožu, zbog čega je činjenično stanje u pogledu predmeta izvršenja krivičnog djela pogrešno utvrđeno.

Ovaj sud se u ovoj odluci već ranije izjasnio o tome da li je nedostatak fotografija noža na preklop sa drvenom drškom i fotografija predmeta vještačenja bio od uticaja na pravilnost činjeničnih zaključaka prvostepenog suda u pogledu autentičnosti pomenutog noža, imajući pri tome u vidu i druge dokaze izvedene tokom postupka koje je cijenio prvostepeni sud. Stoga, samo iznošenje navoda u žalbi da pored uopćenog opisa noža nema niti jedna individualna karakteristika tog noža ne znači da sud nije pouzdano utvrdio njegovu autentičnost. U ostalom, prvostepeni sud se u svojoj presudi izjasnio o iznesenim prigovorima branitelja dajući o tome konkretnе razloge. Tim konkretnim razlozima se žalba suštinski ne bavi, osim što branitelj u žalbi istrajava na svojim tvrdnjama da nema dokaza o adekvatnom „lancu čuvanja“ predmetnog noža i o njegovoj autentičnosti, ne dovodeći pri tome u pitanje značaj dokaza koje je u vezi sa utvrđenjem tih činjenica cijenio prvostepeni sud niti ukazujući na neke dokaze koji bi eventualno mogli biti od uticaja na takvo utvrđenje prvostepenog suda.

Neosnovano se žalbom branitelja optuženog osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja ukazivanjem na „manjkavost i kontradiktornost DNK vještačenja“, tvrdeći da je u

pisanom nalazu na strani 3.- pasus 1. konstatovano da na izolatima (bris sa čahure i bris sa sječiva noža) nije utvrđena dovoljna količina DNK molekula koja je dovoljna za graničnu analizu, a da nasuprot tome na strani 4.- pasus 1. nalaza vještaci zaključuju da je na sječivu nožu dobiven puni DNK profil koji se poklapa sa DNK profilom lica D. H.. Najprije, prvostepeni sud se u pobijanoj presudi (na strani 30., pasus prvi obrazloženja) izjasnio na po svojoj sadržini istovjetne prigovore branitelja optuženog kojima se ukazuje na neslaganje u pisanom nalazu i mišljenju vještaka. Pri tome je prvostepeni sud imao u vidu da je u pisanom nalazu vještaka jasno navedeno da je na brisu sa sječiva noža utvrđena DNK molekula koja je dovoljna za daljnju analizu, te je pisani nalaz i mišljenje vještaka cijenio u vezi sa iskazom vještaka Elmire Karahasanović dat na glavnem pretresu, koja je dati nalaz neposredno izložila pred sudom i jasno i nedvosmisleno u više navrata potvrdila da je na sječivu nožu pronađen DNK profil D. H.. Na osnovu toga, prvostepeni sud zaključuje da se u pisanom dijelu nalaza radi o očiglednoj grešci učinjenoj prilikom izrade teksta, obzirom da je i u datom mišljenju jasno naznačeno da je na sječivu nožu pronađen DNK profil D. H.. Ni branitelj žalbom ne dovodi u pitanje da je vještak na glavnem pretresu u svom iskazu jasno navela da je iz brisa sa sječiva noža dobiven puni DNK profil D. H., ali smatra da se nalaz vještaka nije mogao prihvati i kada vještaci navode da se radilo o grešci jer „nije bilo mesta tekstualnim greškama kod utvrđivanja odlučne činjenice“ da je na brisevima oštrice noža pronađen DNK oštećenog. Međutim, ta okolnost sama po sebi, ne može dovesti u pitanje vjerodostojnost nalaza i mišljenja pomenutog vještaka, pa time ni pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja. Prije svega, iz pisanog nalaza i mišljenja pomenutog vještačenja slijedi da je na strani 2. nalaza jasno naznačeno da je među izolatima za koje je utvrđena količina DNK molekula koja je dovoljna za daljnju analizu naveden i bris sa sječiva noža dok je u tom pisanom nalazu, u dijelu „mišljenje“, na strani 4. jasno navedeno „Iz brisa sa sječiva noža dobiven je puni DNK profil koji se po svim detektovanim alelima poklapa sa DNK profilom lica D. H.“. Također, dati nalaz i mišljenje vještak je iznijela na glavnem pretresu i u svom iskazu nedvojbeno i jasno navela da je na oštrici noža nađen DNK profil D. H., kako je navedeno i u pisanom nalazu i mišljenju vještaka. Ovdje treba ukazati da nalaz i mišljenje vještaka, kako pisani dio tako i iskazi vještaka dati na glavnem pretresu, predstavljaju jednu cjelinu, budući da pisani nalaz vještaka, shodno članu 285. ZKP FBiH, može biti prihvaćen kao dokazni materijal samo ako je vještak svjedočio na glavnem pretresu. Kod takvog stanja u spisu neprihvatljiva je tvrdnja branitelja da u nalazu i mišljenju postoji kontradiktornost. Kako je navedeni nalaz i mišljenje cijenjen u vezi sa ostalim dokazima na koje se pozvao prvostepeni sud, po ocjeni ovog suda, sve to ukazuje na ispravnost zaključka prvostepenog suda da je oštećeni uboden nožem pronađenim u Kasindolskoj ulici, odnosno da se biološki tragovi D. H. nalaze na oštrici noža. Stoga se suprotne žalbene tvrdnje branitelja optuženog nisu mogle prihvati osnovanim.

Branitelj optuženog u žalbi ukazuje da prema nalazu i mišljenju broj 09-18/3-04-5-871/17 od 02.03.2017. godine, kada je vještačena odjeća oštećenog D. H., slijedi da na vještačenoj odjeći nema bioloških tragova I. H., a da je ovaj nalaz jako bitan sa aspekta dokazivanja činjeničnih radnji iz optužnice, da je optuženi prišao s leđa D. H., uhvatio ga za jaknu i oborio na tlo. S obzirom da nema nijedan biološki trag na odjeći, ni jakni D. H., branitelj smatra da sud ovo nije cijenio „sa aspekta utvrđivanja odlučnih činjenica u ovom predmetu“ i da iz nalaza proizilazi da nije dokazan način prilaska napadača i način nanošenja smrtonosne povrede, što se propustilo cijeniti pojedinačno i

u vezi sa drugim dokazima, iz kojih razloga je presuda nepravilna. Međutim, prvostepeni sud je pri ocjeni izvedenih dokaza cijenio i navedeni nalaz i mišljenje vještaka u vezi sa drugim izvedenim dokazima, te je imao u vidu da na odjeći oštećenog nisu pronađeni tragovi optuženog. Kako je prvostepeni sud na osnovu drugih izvedenih dokaza utvrdio da je optuženi oštećenom zadao udarac nožem u predjelu lijeve strane grudnog koša, nanijevši mu na taj način ozljede od kojih je oštećeni preminuo, iznesenim žalbenim navodima se ne može dovesti u pitanje pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja. To što nije na odjeći oštećenog pronađen DNK trag optuženog ne znači da se navedene činjenice ne mogu utvrditi na osnovu drugih dokaza.

Iz navedenih razloga, ovaj sud nalazi neosnovanim i u bitnom istovjetne žalbene navode kojima se ukazuje na nalaz i mišljenje vještaka broj 09-18/3-04-5-853 od 03.03.2017. godine u kome je izneseno mišljenje da na odjeći optuženog I. H. nisu pronađeni tragovi krvi niti drugi biološki tragovi oštećenog i da iz toga proizilazi da nije dokazan način prilaska napadača i način nanošenja smrtonosne povrede, te da ta odlučna činjenica nije dokazana. Pri tome treba ukazati da žalba zanemaruje druge dokaze koje je cijenio prvostepeni sud na ove okolnosti (iskaze svjedoka, nalaze i mišljenja vještaka, materijalnu dokumentaciju) čija sadržina se ne osporava ni žalbom branitelja.

Neosnovano se žalbom branitelja optuženog tvrdi da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno zato što tužitelj nije izdao naredbu za utvrđenje mehanike povređivanja, što je imalo za posljedicu da vještak nije utvrdio položaj usmrćenog i napadača u momentu kada je udarac zadan odnosno da li je nastradali u momentu kada je primio udarac bio na zemlji, da li je stajao ili bio u drugom položaju. Naime, prvostepeni sud je ocjenom nalaza vještaka dr. Nermina Sarajlića utvrdio da se kod oštećenog radilo o ubodnoj rani nanesenoj vrhom nekog oštrog mehaničkog oruđa, što podrazumijeva oružje poput noža ili nožu sličnog sredstva, koja povreda je prouzrokovala smrt oštećenog, što se žalbom ne dovodi u pitanje. Stoga se pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja da je optuženi učinio krivično djelo za koje je oglašen krivim na način opisan u izreci presude ne dovodi u pitanje iznesenim žalbenim navodima.

Također, ni navodi u žalbi branitelja da nije rađena usporedba ubodne rane noža i komparacija sa nožem kojim je navodno izvršeno smrtonosno ubadanje ne dovodi u pitanje pravilnost obrazloženja prvostepenog suda da je ubodna rana oštećenom nanesena nožem na preklop sa drvenom drškom, jer iako nije rađena usporedba ubodne rane i noža to ne znači da se te činjenice ne mogu utvrditi na osnovu drugih dokaza. Stoga se neosnovanim ukazuju žalbeni navodi da su odlučne činjenice „u pogledu mehanike, načina povređivanja oštećenog“ nepravilno utvrđene i da je zbog toga presuda nepravilna i nezakonita u smislu člana 314. stav 1. ZKP FBiH.

U vezi sa navedenim, ni ukazivanje na iskaz svjedoka M. H., koji je izjavio da je video da nepoznat čovjek posrće i pada na tlo, iskaz svjedoka S. L. koja je navela da se muškarac nalazio na tlu, te iskaz svjedoka A. M. koji je izjavio da je video lice kako leži na tlu i da su tu već bili svjedoci M. H. i S. L., nisu od uticaja na pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, jer se ovi svjedoci nisu ni izjašnjivali o trenutku nanošenja povreda oštećenom.

Pravilnost činjeničnog zaključka prvostepenog suda da je optuženi I. H. pri preduzimanju radnji za koje je oglašen krivim pobijanom presudom postupao s umišljajem, ne mogu dovesti u pitanje žalbeni navodi njegovog branitelja u kojem se ističe da je prvostepeni sud ranije komunikacije optuženog putem telefona doveo u vezu sa predmetnim događajem iako su se one odnosile na sasvim drugi događaj kada je I. H. imao sukob sa drugim licima, te da na osnovu toga cijeni spremnost optuženog da se obraćunava sa hladnim oružjem i to „pogrešno cijeni u pogledu odlučnih činjenica koje se tiču spremnosti i umišljaja optuženog da se razračunava sa drugim osobama“. Naime, iz obrazloženja pobijane presude slijedi da se zaključak prvostepenog suda da je optuženi pri učinjenju predmetnog krivičnog djela postupao sa direktnim umišljajem uopće ne temelji na navedenim činjenicama. Prvostepeni sud je u obrazloženju svoje presude (strana 36., pasus posljednji i strana 37. pasus 1.) određeno naveo razloge na osnovu kojih je utvrdio da je optuženi poduzeo radnje učinjenja krivičnog djela Ubistvo iz člana 166. stav 1. KZ FBiH, te i razloge na osnovu kojih je utvrdio da je umišljaj optuženog prilikom preduzimanja tih radnji bio usmjeren na usmrćenje oštećenog. Po stavu prvostepenog suda, da je optuženi bio svjestan svojih radnji i htio njihovo izvršenje, proizilazi iz činjenice da je odmah čim je čuo hitac iz oružja optuženi izašao iz kafića te nasrnuo na već ranjenog oštećenog D. H. te oštricom noža kojeg je nosio sa sobom bez ikakvog kolebanja nanio ubodnu ranu oštećenom D. H. u grudni koš, dakle u vitalni dio tijela, znajući da će ga tako lišiti života, što je i htio, a potom pobjegao sa lica mjesta. Navedeni razlozi prvostepenog suda se žalbom branitelja ne dovode u pitanje.

Iz navedenih razloga, ovaj sud nalazi da se žalbom branitelja optuženog prvostepena presuda neosnovano pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Oспорavajući odluku o krivičnopravnoj sankciji, branitelj optuženog u žalbi navodi da je prvostepeni sud dao preveliki značaj otežavajućim okolnostima, a u potpunosti zanemario olakšavajuće okolnosti. Smatra da je sud kao olakšavajuće okolnosti morao imati u vidu i ponašanje optuženog nakon izvršenja krivičnog djela i njegovo ponašanje i držanje pred sudom i da to upućuje na činjenicu da je sud morao postupati u skladu sa odredbama članova 49., 50. i 51. ZKP FBiH, odnosno na osnovu naročito olakšavajućih okolnosti optuženom izreći ublaženu kaznu kojom bi se postigla specijalna i generalna prevencija.

Međutim, iz obrazloženja pobijane presude slijedi da je prvostepeni sud ponašanje optuženog nakon učinjenja krivičnog djela cijenio ali kao otežavajuću okolnost. Pri tome je prvostepeni sud imao u vidu da se optuženi nakon kritičnog događaja i nanošenja ozljede oštećenom u vitalni dio tijela – grudni koš udaljio sa lica mjesta ostavljajući oštećenog teško povrijeđenog, koja okolnost se žalbom branitelja ne dovodi u pitanje. Stoga se neosnovano u žalbi branitelja ističe da je ponašanje optuženog nakon učinjenja krivičnog djela prvostepeni sud trebao cijeniti kao olakšavajuću okolnost, jer se za ovu tvrdnju ne iznose argumenti. Po ocjeni ovog suda, držanje optuženog pred sudom, na što se žalbom branitelja ukazuje, samo po sebi, ne ukazuje na postojanje naročito olakšavajućih okolnosti koje bi opravdavale optuženom izricanje blaže kazne, pa se i ovi žalbeni navodi ukazuju neosnovanim. Prema tome, po ocjeni ovog suda, neosnovano se žalbom branitelja optuženog prvostepena presuda osporava i u odluci o krivičnopravnoj sankciji. Ovaj sud cijeni da je svim okolnostima koje je cijenio pri izricanju krivičnopravne sankcije prvostepeni sud dao odgovarajući značaj, te da je

izrečena kazna optuženom neophodna i dovoljna za postizanje svrhe kažnjavanja, u smislu člana 42. KZ FBiH.

Međutim, osnovano se žalbom branitelja optuženog ukazuje da izrečena sigurnosna mjera oduzimanja predmeta i to mobilnog telefona marke Samsung, model GT 19301 I IMEI broj ... sa pripadajućom SIM karticom broja ..., nije utemeljena na zakonu i da nema uporišta ni u sadržini spisa. Naime, odredbom člana 78. stav 1. ZKP FBiH, propisano je da predmeti koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni na bilo koji način u cjelini ili djelimično da budu upotrijebljeni za učinjenje krivičnog djela ili koji su nastali učinjenjem krivičnog djela, bit će oduzeti ako su vlasništvo učinitelja. Prema tome, zakonom je izričito propisano da se oduzimanje predmeta može izreći učinitelju samo ako su predmeti bili upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za učinjenje krivičnog djela ili ako su nastali učinjenjem krivičnog djela.

Iz obrazloženja pobijane presude (strana 38., stav 2.) proizilazi da je prvostepeni sud donio odluku o oduzimanju predmeta od optuženog I. H., pa, između ostalog, i mobilnog telefona marke Samsung, model GT 19301 I IMEI broj ... sa pripadajućom SIM karticom broja ..., zato što su predmeti upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela. Međutim, iz razloga pobijane presude ne proizilazi da je sud utvrdio da je navedeni oduzeti predmet od optuženog upotrijebljen ili da je bio namijenjen za učinjenje krivičnog djela ili da je nastao učinjenjem djela. Pošto sud nije utvrdio da su ispunjeni svi zakonom propisani uvjeti za oduzimanje predmeta mobilnog telefona marke Samsung, model GT 19301 I IMEI broj ... sa pripadajućom SIM karticom broja .., donošenjem takve odluke u odnosu na optuženog I. H. učinjena je povreda krivičnog zakona iz člana 313. tačka e) ZKP FBiH na štetu optuženog, na koju povredu se osnovano ukazuje u žalbi branitelja.

Iz navedenih razloga, ovaj sud je prvostepenu presudu, na osnovu člana 329. ZKP FBiH, preinačio u odluci o sigurnosnoj mjeri o oduzimanju predmeta tako što je odluka u dijelu koji se odnosi na mobilni telefon ukinuta.

Zapisničar
Mevlida Šeta,s.r.

Predsjednik vijeća
Slavko Pavlović,s.r.